

Політична освіта в Україні

ПОЛІТИЧНА ЛЕКСИКА

сучасного українського
політика і громадянина

енциклопедичний словник-довідник

Видавництво «Магнолія 2006»

УДК 32(075)
ББК 66.0я2я73
П 20

Відтворення цієї книги або будь-якої її частини заборонено без письмової згоди видавництва.

Рекомендовано

до друку Науково-методичною радою Інституту гуманітарних та соціальних наук Національного університету «Львівська політехніка» (протокол № 9 від 27.05.2017 р.)

Рецензенти:

Борділовська О.А. – доктор політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка;

Луцишин Г. І. – доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології та міжнародних відносин Національного університету «Львівська політехніка»;

Науmkіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук ДВНЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського».

Політична лексика сучасного українського політика і громадянина
П 20 : енциклопедичний словник-довідник / Укладач В.М. Піча; наук. ред. Л.Д. Климаської, Я.Б. Турчин, Н.М.Хоми [Колектив авторів: І.В. Алексєєнко, О. І. Романюк, М.В. Школяр та ін.]. – Львів : «Магнолія 2006», 2017. – 438 с.

ISBN 978-617-574-112-2

Даний словник-довідник з політології містить понад 500 термінів, які є найчастіше вживаними в лексиці сучасного політика і громадянина України, відзеркалює новітні явища і процеси практичної політики, значно розширює термінологічний апарат політології, спонукає вчених-політологів до його адекватного визначення.

Для бакалаврів, магістрів, аспірантів, науковців та викладачів ВНЗ, політичних діячів, а також для усіх, хто цікавиться політикою та політичною наукою.

ISBN 978-617-574-112-2

УДК 32(075)
ББК 66.0я2я73

© Авторський колектив, 2017
© Укладач В.М. Піча, 2017
© Наук. ред. Л.Д. Климаської,
Я.Б. Турчин, Н.М. Хоми, 2017
© «Магнолія 2006», 2017

Денисюк С. Ідеологія [Текст] / С. Денисюк // Політична лексика сучасного українського політика і громадянина: енциклопедичний словник-довідник / Укладач В. М. Піча; наук. ред. Л.Д. Климаської, Я. Б. Турчин, Н. М. Хоми [Колектив авторів: І. В. Алексєєнко, О. І. Романюк, М. В. Школяр та інші].— Львів : «Магнолія 2006», 2017.— С. 158.

Ідеологія — (грец. *ιδεολογία*, від *Ιδέα* — поняття, ідея, і *λογος* — вчення) — система переконань та ідей, поглядів на сусп.-во та його політ. життя, що відображає ідеали, світогляд, інтереси, умонастрої людей, класів, соц. верств, політ. партій, громадських рухів, а також охоплює цінності, нормативні й цільові схильності та способи їх досягнення. Це один з найчіткіше виражених комплексів духовного життя сусп.-ва, який відображає сукупність поглядів, цілей людей, що характеризують їхню самосвідомість, відношення до дійсності та становище у конкретно-істор. умовах сусп. життя.

Вперше в науковий вжиток термін «І.» ввів фр. філософ і екон. Дестют де Трасі на поч. ХІХ ст. для позначення вчення про виникнення і функц. ідей. Сучасні концепції І.: «розширювана» (Т. Парсонс) — І. трактується як система цінностей конкр. сусп.-ва, яка виступає в якості універсальних орієнтацій соц.-політ. діяльності; «директивна» (марксизм) вважає І. одним із різновидів наукового знання, який обґрунтовує прагнення соц. класів до політ. влади; «культурна» (М. Вебер, К. Мангейм) — І. є важливим елементом як політ., так і загальної культури. Історія політ. життя підтверджує, що І. є системою переконань, яка виходить на політ. сцену в кризові періоди розвитку сусп.-ва і здатна порушувати стан соц. аномалії у таких умовах. Функції І.: орієнтації (осн. уявлення про сусп.-во, людину і владу), мобілізації (пропонування ідеалу досконалішого сусп.-ва), інтеграції (наділення сенсом політ. подій), амортизації (ослаблення соц. напруження), висловлення і захисту інтересів соціально-політ. угруповань.

І. можна розглядати: 1) як специфічну ділянку формування та функц. соц.-політ. знання; 2) як засіб групового та класового усвідомлення і перетвор. політ. реальності; 3) як ідеол. стимул політ. активності. Структурні елементи політ. І.: ідея, гіпотеза, концепція, теорія, гасло, ідеал. Вони утворюють політ. програму діяльності суб'єкта політики. Сучасна політ. думка дедалі більше акцентує увагу на утвердженні т.з. глобальної І., здатної об'єднати людей.

С. Денисюк